

Примѣръ. Единъ шивецъ взелъ ошъ шръговецъ сукно на длъгъ за 2000 грошя, кои-шо да заплаши слѣдъ 8 мѣсяцы, и съгласилъ го да му прийме нѣкои плашки по-рано, ако сполучи да добые цѣры по-скоро, а пакъ за шова да го почяка за ошталыя длъгъ съразмѣрно съ врѣмя-шо и количество-шо на направены-шы му плашки прѣди срока.

Спорядъ шова условіе, шивецъ-шъ заплатилъ 700 гр. слѣдъ 3 мѣсяцы, а послѣ шова, слѣдъ 2 мѣс., заплатилъ еще 800 грошя. Да ся найде, кога шрѣбва да заплаши ошталы-шы 500 грошя, что-шо да му ся възнагради лихвена-ша загуба ошъ оныя цѣры, кои-шо исплаши прѣди срока?

Всичкы-ти 2000 грошя, ако быхж остали у шивеца 8 мѣсяцы, щяхж му принесжть толкова печялж, колко-то $2000 \times 8 = 16000$ гр. въ 1 мѣсяцъ.

Нъ той заплатилъ 700 гр. въ края отъ 3 мѣсяцы, т. е. 5 мѣс. по-рано отъ срока; слѣдоват. той е изгубилъ отъ тѣхъ толко лихвж, колко-то бы получилъ отъ 700 гр. въ 5 мѣсяцы, или отъ $700 \times 5 = 3500$ грошя въ 1 мѣсяцъ.

Послѣ това той заплатилъ еще 800 гр. слѣдъ 2 мѣс. т. е. 3 мѣсяцы по-рано отъ срока, та е изгубилъ еще толкова печялж, колко-то бы получилъ въ 3 мѣсяцы отъ 800 грошя, или отъ 2400 гр. въ 1 мѣсяцъ.

Спорядъ това, ако бы шивецъ-тъ заплатилъ осталы-ты 500 гр. въ края отъ 8-тѣ мѣсяцы, той бы изгубилъ толкова ползж, колко-то $3500 + 2400 = 5900$ гр. быхж му принесли въ 1 мѣсяцъ.

За възнагражденіе тжж загубж, той трѣбва да въздръжи у себе тыя 500 грошя толкова мѣсяцы x слѣдъ срока отъ 8 мѣсяцы, колко-то трѣбва, что-то да бы могълъ да добые печялж отъ $500 \times x$ грошя въ 1 мѣсяцъ, равнж на загубж-тж му отъ 5900 гр. такожде въ 1 мѣс. А за това твърдѣ нужно е, что-то да бы было

$$500 \times x = 5900; \text{ отгдѣ-то}$$

$$x = 11\frac{1}{5} \text{ мѣсяцы} = 11 \text{ мѣс.} + 24 \text{ дни.}$$

И така, шивецъ-тъ е длъженъ да заплати осталы-ты 500 грошя, кога ся минжтъ 11 мѣс. + 24 дни слѣдъ срока 8 мѣсяцы, или послѣ 19 мѣсяцы + 24 дни слѣдъ кукуваніе на сукно-то.